

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työnvälityslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan nykyistä liikkuvuusavustusjärjestelmää täydennettäväksi niin, että työnhakijan tilapäistä siirtymistä toiselle paikkakunnalle voitaisiin tukea aiempaa tuntuvammin. Lakiehdotuksen hyväksymisen jälkeen on tarkoitus antaa asetus, jossa säädettäisiin, että tilapäisesti toiselle paikkakunnalle siirtyneelle työttömälle työnhakijalle voitaisiin myöntää edestakainen, ilmainen kotimatka joka toinen viikko. Samassa asetuksessa säädettäisiin, että kaikki työttömän työnhakijan työvoimaviranomaisen osoituksesta tehdyt, työnhakuun liittyvät matkat

korvattaisiin voimassa olevan valtion virkamiesten matkustussäännön toisen matkaluokan mukaisesti.

Laissa on myös tarkoitus rinnastaa aviopuolisoihin jatkuvasti yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa asuvat mies ja nainen. Sama rinnastus on tehty muissa työvoimahallinnon laeissa.

Esityksessä ehdotetaan perusteettomasti maksettujen liikkuvuusavustusten takaisinperintää yhdenmukaistettavaksi työllisyyslain 27 a §:n muutoksen mukaisesti.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Työnvälityslain voimassa olevan 3 a §:n (947/71) mukaan työnhakijalle, jonka väli-aikaista siirtymistä työhön toiselle paikkakunnalle on pidettävä työllisyyden kannalta tarkoituksenmukaisena, voidaan myöntää avustusta valtion varoista siten kuin siitä asetuksella erikseen säädetään. Työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi annetun asetuksen (949/71) mukaan avustuksena myönnetään matkakustannusten korvausta ja päivärahaa. Jos työsuhteen arvioidaan kestävän kauemmin kuin kuusi kuukautta, voidaan työttömälle tai työttömyysuhan alaiselle työnhakijalle myöntää avustuksena lisäksi muuttokustannusten korvausta, alkuavustusta ja perheavustusta.

Viime vuosina työnhakijoiden suhtautuminen työ- ja asuinpaikkakunnan vaihtoon on muuttunut. Suuri osa työnhakijoista on tullut entistä paikkakuntasidonnaisemmiksi muun muassa aviopuolison työpaikan ja omistusasuntojen lisääntymisen vuoksi. Tämän vuoksi työvoiman liikkuvuuden edistämiseen tarkoitettu avustusjärjestelmä kaipaava täydennystä, joka antaa mahdollisuuden tukea tilapäisen työn vastaanottamista.

Voimassa olevan työnvälityslain mukaan ei jatkuvasti samassa taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa asuvaa naista ja miestä rinnasteta aviopuolisoihin. Tämä merkitsee sitä, että esimerkiksi toisen osapuolen muuttaessa työhön toiselle paikkakunnalle toisen osapuolen matkoja ei voida korvata. Työhön muuttavalle

ei myöskään voida suorittaa suurempaa, perheelliselle työnhakijalle muutoin suoritettavaa alkuavustusta. Työvoimahallinnon muissa säännöksissä vastaavanlainen rinnastus on tehty.

Voimassa olevan lain mukaan avustusta voidaan myöntää myös sellaiselle työssäolevalle ammattitaitoiselle työnhakijalle, joka siirtyy erityistä ammattitaitoa vaativaan tehtävään kehitysalueelle, jossa tämän ammattitaidon omaavaa työvoimaa ei ole saatavilla. Säännös erityistä ammattitaitoa vaativasta tehtävästä on osoittautunut liian ahtaaksi. Tapauksia on ollut vuosittain alle sata. Liian väljäksi sen sijaan on osoittautunut säännös, jonka mukaan sopivaa työvoimaa tulisi etsiä koko kehitysalueelta.

Perusteettomasti maksettujen liikkuvuusavustusten takaisinperintä on selvien ohjeiden puutteen vuoksi ollut epäyhtenäistä. Sekaannusta on aiheuttanut voimassaolevan lain 16 a §, jonka mukaan avustuksen saaja on velvollinen suorittamaan nostamansa avustuksen valtiolle takaisin, jos hän on saanut sen viranomaista erehdyttämällä; jos viranomainen on sen myöntänyt kanelle muutoin virheellisesti eikä hän avustusta nostessaan ollut vilpittömässä mielessä; tai jos hän ei ole käyttänyt avustusta säädettyyn tarkoitukseen tai täyttänyt sitä myönnettäessä asetettuja ehtoja. Sama koskee myös avustuksen osaa. Säännöksessä viitataan toisaalta tilanteeseen, jossa takaisinperintä johtuu rikoksesta ja toisaalta tilanteisiin, jotka muutoin aiheuttavat perusteettoman edun palauttamisvelvollisuuden. Säännösten selkeyttämiseksi ja koska tarkoituksena on, että liikkuvuusavustusten takaisinperintä vastaa työttömyyskorvausten takaisinperintää, on tarpeellista, että perinnässä noudatetaan yhdenmukaista menettelyä.

Säännösten yksioikoisuuden vuoksi liittyy liikkuvuusavustusten takaisinperintään nykyisellään paljon tarpeetonta ja tuloksetonta perintää. Liikkuvuusavustusten takaisinperintä on ilmeisen kohtuutonta ja epätarkoituksenmukaista aikana, jolloin palautusvelvollinen varallisuusolojensa johdosta olisi oikeutettu työttömyyskorvauksen saantiin tai, jolloin hän on vastaan taloudellisen tuen tarpeessa.

Liikkuvuusavustusten osalta ei ole olemassa voimassaolevan työllisyylain 27 §:n 2 momenttiin verrattavaa säännöstä, jonka mukaan työvoimaviranomainen voisi perittävän määrän vähäisyydestä tai muusta erityisestä syystä vapauttaa henkilön suorittamasta takaisin perusteettomasti maksettua liikkuvuusavustusta. Voimassaolevien säännösten mukaan maksu-

vapautusta on haettava valtiokonttorilta siinä järjestyksessä kuin maksuvapautuslaissa (529/80) on säädetty.

2. Ehdotetut muutokset

Esityksen mukaan liikkuvuusavustuksilla voitaisiin avustaa muuttoa tai väliaikaista siirtymistä sellaiselle paikkakunnalle, jolla henkilön alan tai lähialojen työvoimaa ei ole saatavissa. Liikkuvuuden edistämiseksi myönnettävillä avustuksilla ei kavenneta työttömyysturvaa saavien työn vastaanottovelvollisuutta siitä mikä se on työllisyylain (946/71) ja valtakunnallisista työttömyyskassoista annetussa lain (125/34) sekä niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaan tällä hetkellä. Työvoimaviranomaisten olisi aina selvitettävä ennen liikkuvuusavustusten käyttöä, löytyykö siltä paikkakunnalta, jolla työpaikka on, avoimen työpaikan alan tai lähialojen työvoimaa. Jos tällöinkään paikkakunnalta ei löydy työnantajan hyväksymää työvoimaa eikä ammatillisen koulutuksen keinoin sitä ole saatavissa työnantajan vaatimana aikana, voi liikkuvuusavustuksia käyttää.

2.1. Tilapäinen siirtyminen toiselle paikkakunnalle

Lain hyväksymisen jälkeen on tarkoitus antaa uusi asetus työvoiman liikkuvuuden edistämisestä. Siinä säädettäisiin, että tilapäisesti toisella paikkakunnalla työskentelevälle työnhakijalle voidaan myöntää joka toinen viikko ilmainen edestakainen matka hänen asuinpaikkakunnalleen. Matkalta ei myönnettäisi päivärahaa.

Lain 3 a §:n nykyinen kolmas momentti ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi.

2.2. Avioliitonomaiset olosuhteet

Koska yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät mies ja nainen eivät lain tarkoittamassa mielessä eroa aviopuolisista, ehdotetaan tämä otettavaksi huomioon 3 a §:n 3 momentissa. Ehdotus on yhdenmukainen työllisyylain 25 a §:n (654/76) ja työllisyyskoulutuksesta annetun lain (31/76) 14 §:n 2 kohdan kanssa.

2.3. Ammattitaitoisen työvoiman saannin turvaaminen kehitysalueella

Jotta säännös paremmin vastaisi kehitysalueiden ammattityövoiman tarvetta, ehdotetaan työn osalta poistettavaksi erityisen ammattitaidon vaatimus. Lisättäväksi lakiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan avustusta voitaisiin myöntää, jollei kehitysalueella sijaitsevalla, kyseisellä paikkakunnalla ole sopivan ammattitaidon omaavaa työvoimaa. Kehitysalueella tarkoitetaan tasapainoisen alueellisen kehityksen edistämisestä annetun lain (532/81) 5 §:ssä mainittuja ensimmäistä, toista ja kolmatta perusvyöhykettä.

2.4. Perheavustus

Lain hyväksymisen jälkeen on tarkoitus antaa asetus, johon ei enää sisältyisi perheavustusta koskevia säännöksiä. Tällä avustuksella on korvattu perheelle kahdella paikkakunnalla asumisesta aiheutuvia ylimääräisiä kustannuksia. Avustuksen suuruus on tällä hetkellä 110 markkaa ensimmäistä huollettavaa ja 45 markkaa muita huollettavia kohti. Täysimääräisenä avustus voidaan maksaa kolme kuukautta, ja sen lisäksi kolme kuukautta puoleen vähennettynä. Viime vuosina perheavustukseen on käytetty noin 1 % kaikkiin avustuksiin myönnettävistä varoista. Avustuksen myöntäminen edellyttää perheen pysyvää muuttoa toiselle paikkakunnalle. Avustuserjestelmä on hallinnollisesti monimutkainen. Perheavustus on tarkoitus korvata joka toinen viikko myönnettävillä ilmaisilla kotimatkoilla.

2.5. Rangaistussäännös

Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain 16 a §:ssä kriminalisoitaisiin hyötymistarkoituksessa tehty tahallinen teko, jolla joku hankkiakseen itselleen tai toiselle laitonta aineellista etua on vääriä tietoja antamalla tai todellisen asianlaidan salaamalla saanut aikaan sen, että 3 a §:ssä mainittua avustusta on maksettu perusteettomasti. Tekoon syllistynyt on tuomittava rangaistukseen petoksesta tai lievästä petoksesta niinkuin rikoslain 36 luvun 1 ja 1 a §:ssä on säädetty. Yritys on rangaistava petoksen tai lievän petoksen yrityksenä.

Säännöksen soveltamisen edellytyksenä on, että liikkuvuusavustuksen perusteeton maksu on saatu aikaan tahallisesti. Tuottamuksesta johtuneesta teosta ei sen sijaan voitaisi tuomita rangaistukseen.

2.6. Avustusten takaisinperintä

Avustusten takaisinperintää selkeyttää 16 b §:n 1 momentti, jonka mukaan työvoimapiirin toimisto voi periä takaisin valtiolle perusteettomasti suoritettua avustuksen siinä järjestyksessä kuin eräiden hallintoriita-asioiden oikeuspaikasta annetussa laissa (446/54) on säädetty.

Kohtuuttomien ja epätarkoituksenmukaisten takaisinperintöjen välttämiseksi on perusteeltaan pidättäytyä hallinnollisessa järjestyksessä tapahtuvasta edunpalautushakemuksen vireille panosta työtöntä vastaan sinä aikana, jolloin hän on työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana ja jona hän on taloudellisen tuen tarpeessa. Vastaava järjestely on toteutettu huoltoapulain 30 a §:ssä (275/70) ja työllisyyslain 27 a §:ssä (490/82).

Ehdotettu 16 b §:n 2 momentti antaa työvoimaviranomaisille mahdollisuuden pidättäytyä perusteettomasti suoritettua avustuksen perimistöimenpiteistä. Työvoimaviranomaisten kohtuusharkintaa helpottava ja sosiaalilainsäädännön oikeudenmukaisuustavoitteita toteuttava säännös koskee vain vilpittömässä mielessä perusteetonta avustusta saanutta työtöntä työnhakijaa, joka on työllisyyslain 16 §:ssä tarkoitettussa taloudellisen tuen tarpeessa.

Läininoikeus käsittelee täysijäsenisessä kokoonpanossa siellä vireillepannua edunpalautusta koskevan hakemuksasian. Sen päätökseen saadaan hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Näin ollen tällaisesta hallintoriitaasiasta valtiolle välillisesti koituvat kustannukset saattavat kohota moninkertaisiksi takaisinperittäväan avustumäärään nähden. Tämän lisäksi on kohtuutonta periä avustusta takaisin vilpittömässä mielessä avustusta saaneelta, jonka taloudellinen asema ja olot eivät perintää kestäisi. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että työvoimapiirien toimistot, joille takaisinperintä muutoinkin kuuluu, voisivat perittävän määrän vähäisyyden tai muun erityisen syyn vuoksi vapauttaa henkilön suorittamasta takaisin perusteettomasti maksettua liikkuvuusavustusta. Työvoimaministeriö voisi myöntää

vapautuksen asetuksella säädettävää määrää suuremmista määristä.

Ehdotetun 16 b §:n 3 momentin mukaan työvoimapiirin toimisto voi myöntää momentissa tarkoitettun maksuvapautuksen samoin edellytyksin kuin työvoimaministeriö voi nykyisin työllisyyslain 27 a §:n 2 momentin mukaan myöntää vapautuksen perusteettomasti maksetun työttömyyskorvauksen takaisinmaksusta. Perimättä jätettävä määrä ei tällöin saa ylittää asetuksella tarkemmin määrättävää markkamäärää. Jos takaisin maksettava määrä on tuota markkamäärää suurempi, maksuvapautushakemuksen käsittely kuuluu työvoimaministeriölle, joka ratkaisee asian muutoin samoin edellytyksin.

3. Asian valmistelu ja lausunnonantajat

Vuodesta 1976 valtion tulo- ja menoarvioon momentin 34.20.50 (Työvoiman alueellisen liikkuvuuden edistämisen) perusteluihin on sisällynyt maininta, jonka mukaan erityisesti pyritään edistämään talousalueiden sisällä lähiliikkuvuutta ja tilapäistä siirtymistä. Lähiliikkuvuuden edistäminen, joka edellyttää työllisyyden kannalta välttämättömien liikenneyhteyksien järjestämistä, on tarkoitus hoitaa liikenneministeriön momentilta 31.99.30 Avustus joukkoliikenteen kehittämiseen. Tuen määrä tulisi olemaan koululaiskuljetusten valtionapuosuuksia vastaava.

Työvoimaministeriön yhteydessä toimiva työväylitysasiain neuvottelukunta on käsitellyt avustusjärjestelmän uudistamista useaan otteen vuodesta 1976 lähtien.

Uudistaminen oli myös hallituksen käsiteltävänä helmikuussa 1977, jolloin hallitus ei kuitenkaan antanut esitystä eduskunnalle.

4. Esityksen organisatoriset ja henkilöstövaikutukset

Ehdotetut muutokset voidaan toteuttaa työvoimahallinnon olemassa olevan organisaation avulla. Se ei myöskään edellytä henkilöstölisäyksiä.

5. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Tilapäisen muuton tukemisesta aiheutuvat kustannukset on arvioitu vuodessa noin 1 800 000 markaksi. Säästöjä on kuitenkin odotettavissa työttömien toimeentuloturvan kustannuksissa.

Lain hyväksymisen jälkeen on tarkoitus antaa uusi asetus työvoiman liikkuvuuden edistämisestä. Sen kustannusvaikutus vuoden 1981 tasolla olisi ollut noin 10 miljoonaa markkaa. Kun voimassa olevan järjestelmän kustannukset samana vuonna olivat noin 4 miljoonaa markkaa, olisi järjestelmän uudistamisesta aiheutuneet kustannukset olleet noin 6 miljoonaa markkaa.

6. Tarkemmat säännökset ja määräykset sekä voimaantulo

Ehdotettavien uusien 3 a, 16 a ja 16 b §:n nojalla annettaisiin uusi asetus työvoiman alueellisen liikkuvuuden edistämisestä. Sitä annettaessa otettaisiin huomioon ehdotuksen vaatimat muutokset sekä muita vähäisempiä muutoksia. Lisäksi annettaisiin uusi työvoimaministeriön päätös, jolla määrättäisiin uudistuksen yksityiskohtaisesta toteuttamisesta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi näin kuuluva lakiehdotus:

Laki työnvälityslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 2 päivänä kesäkuuta 1959 annetun työnvälityslain (246/59) 3 a, 16 a ja 16 b §, sellaisina kuin ne ovat, 3 a § 23 päivänä joulukuuta 1971 annetussa laissa (947/71) sekä 16 a ja 16 b § 29 päivänä toukokuuta 1964 annetussa laissa (293/64), näin kuuluviksi:

3 a §

Jos työtön tai välittömästi työttömäksi joutuva henkilö on halukas asianomaisen työvoimaviranomaisen osoituksesta muuttamaan tai väliaikaisesti siirtymään työhön asuinpaikkakuntansa ulkopuolelle sellaiselle paikkakunnalle, jolla hänen alansa tai lähialojen työvoimaa ei ole saatavissa, voidaan hänelle myöntää asuinpaikkakunnan vaihdosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi avustusta valtion varoista.

Työhön rinnastetaan työllisyyskoulutus. Edellä säädetyn lisäksi voidaan tässä laissa tarkoitettuja avustuksia suorittaa myös työssä olevalle ammattitaitoiselle työnhakijalle, jos hän siirtyy työnvälityksen osoituksesta ammattitaitoa vaativaan tehtävään kehitysalueella olevalle paikkakunnalle, jossa tämän alan ammattitaitoista työvoimaa ei ole saatavissa.

Jos mies ja nainen avioliittoa solmimatta jatkuvasti elävät yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa, voidaan heihin soveltaa, mitä tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä säädetään tai määrätään aviopuolisoista.

16 a §

Joka hankkiakseen itselleen tai toiselle laitonta aineellista etua on vääriä tietoja antamalla tai todellisen asianlaidan salaamalla saanut aikaan sen, että 3 a §:ssä mainittua avustusta on maksettu perusteettomasti, on tuomittava rangaistukseen petoksesta tai lievästä petoksesta.

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1982

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

ta niin kuin rikoslain 36 luvun 1 ja 1 a §:ssä on säädetty.

Yritys on rangaistava petoksen tai lievän petoksen yrityksenä.

16 b §

Työvoimapiirin toimisto voi periä valtiolle takaisin perusteettomasti suoritettua avustuksen siinä järjestyksessä kuin eräiden hallintoriita-asioiden oikeuspaikasta annetussa laissa (446/54) on säädetty.

Työvoimapiirin toimisto ei kuitenkaan saa panna vireille 1 momentissa tarkoitettua hake-musta vilpittömässä mielessä ollutta työtöntä vastaan sinä aikana, jolloin hän saa työttömyyskorvausta tai olisi siihen oikeutettu, jollei hän saisi valtakunnallisista työttömyyskassoista annetussa laissa (125/34) tarkoitettua päiväavustusta.

Työvoimapiirin toimisto voi perittävän rahamäärän vähäisyyden tai muusta erityisestä syystä vapauttaa henkilön suorittamasta takaisin valtiolle hänelle perusteettomasti maksettua avustusta. Asetuksella säädettyä markkamäärän ylittävistä määristä voi vapautuksen myöntää työvoimaministeriö.

Tämä laki tulee voimaan   päivänä
kuuta 198 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Työvoimaministeri Jouko Kajanoja

Laki

työnvälityslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 2 päivänä kesäkuuta 1959 annetun työnvälityslain (246/59) 3 a, 16 a ja 16 b §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 a § 23 päivänä joulukuuta 1971 annetussa laissa (947/71) sekä 16 a ja 16 b § 29 päivänä toukokuuta 1964 annetussa laissa (293/64), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki.

3 a §.

Henkilölle, joka on työtön tai välittömästi joutuu työttömäksi ja joka on halukas asianomaisen työnvälitysviranomaisen osoituksesta muuttamaan työhön asuinpaikkakuntansa ulkopuolelle tai osallistumaan asuinpaikkakuntansa ulkopuolella työhönsijoitusta edeltävään työllisyysammattikurssitoimintaan, voidaan asuinpaikkakunnan vaihdosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi myöntää avustusta valtion varoista siten kuin siitä asetuksella erikseen säädetään.

Sen lisäksi, mitä edellä on säädetty, voidaan tässä laissa tarkoitettuja avustuksia suorittaa myös sellaiselle työssä olevalle ammattitaitoiselle työnhakijalle, joka työnvälityksen osoituksesta siirtyy erityistä ammattitaitoa vaativaan tehtävään kehitysalueella, jossa tämän ammattitaidon omaavaa työvoimaa ei ole saatavissa.

Työnhakijalle, jonka väliaikaista siirtymistä työhön toiselle paikkakunnalle on pidettävä työllisyyden kannalta tarkoituksenmukaisena, voidaan myöntää matkakustannusten korvausta ja päivärahaa siten kuin siitä asetuksella erikseen säädetään.

16 a §.

Avustuksen saaja on velvollinen suorittamaan nostamansa avustuksen valtiolle takaisin, jos hän on saanut sen viranomaista erehdyttämällä;

jos viranomainen on sen myöntänyt hänelle muutoin virheellisesti eikä hän avustusta nostessaan ollut vilpittömässä mielessä; tai jos hän ei ole käyttänyt avustusta säädettyyn tar-

Ehdotus

3 a §

Jos työtön tai välittömästi työttömäksi joutuva henkilö on halukas asianomaisen työvoimaviranomaisen osoituksesta muuttamaan tai väliaikaisesti siirtymään työhön asuinpaikkakuntansa ulkopuolelle sellaiselle paikkakunnalle, jolla hänen alansa tai lähialojen työvoimaa ei ole saatavissa, voidaan hänelle myöntää asuinpaikkakunnan vaihdosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi avustusta valtion varoista.

Työhön rinnastetaan työllisyyskoulutus. Edellä säädetyn lisäksi voidaan tässä laissa tarkoitettuja avustuksia suorittaa myös työssä olevalle ammattitaitoiselle työnhakijalle, jos hän siirtyy työnvälityksen osoituksesta ammattitaitoa vaativaan tehtävään kehitysalueella olevalle paikkakunnalle, jossa tämän alan ammattitaitoista työvoimaa ei ole saatavissa.

Jos mies ja nainen avioliittoa solmimatta jatkuvasti elävät yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa, voidaan heihin soveltaa, mitä tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä säädetään tai määrätään aviopuolisoista.

16 a §

Joka bankkiakseen itselleen tai toiselle laitonta aineellista etua on vääriä tietoja antamalla tai todellisen asianlaidan salaamalla saanut aikaan sen, että 3 a §:ssä mainittua avustusta on maksettu perusteettomasti, on tuomittava rangaistukseen petoksesta tai lievästä petoksesta niin kuin rikoslain 36 luvun 1 ja 1 a §:ssä on säädetty.

Voimassa oleva laki

koitukseen tai täyttänyt sitä myönnettäessä asetettuja ehtoja.

Mitä edellä on säädetty avustuksesta, koskee myös osaa siitä.

16 b §.

Milloin työnvälitystoimisto katsoo jonkun avustuksen saajan velvolliseksi 16 a §:n nojalla suorittamaan valtiolle takaisin avustuksen tai osan siitä, on toimiston kehoitettava avustuksen saajaa suorittamaan oikeudettomasti nostamansa määrä valtiolle takaisin määräajassa. Jos ei sitä saada tällä tavalla perityksi eikä avustuksen saajaa panna tuomioistuimessa syytteeseen, voi asianomainen työnvälitysviranomainen ajaa häntä vastaan lääninhallituksessa vaatimusta, että avustuksen saaja päätöksellä veloitetaisiin maksamaan määrä valtiolle.

Ehdotus

Yritys on rangaistava petoksen tai lievän petoksen yrityksenä.

16 b §

Työvoimapiirin toimisto voi periä valtiolle takaisin perusteettomasti suoritettun avustuksen siinä järjestyksessä kuin eräiden hallintoriita-asioiden oikeuspaikasta annetussa laissa (446/54) on säädetty.

Työvoimapiirin toimisto ei kuitenkaan saa panna vireille 1 momentissa tarkoitettua hake-musta vilpittömässä mielessä ollutta työtöntä vastaan sinä aikana, jolloin hän saa työttömyyskorvausta tai olisi siihen oikeutettu, jollei hän saisi valtakunnallisista työttömyyskassoista annetussa laissa (125/34) tarkoitettua päiväavustusta.

Työvoimapiirin toimisto voi perittävän rahamäärän vähäisyyden tai muusta erityisestä syystä vapauttaa henkilön suorittamasta takaisin valtiolle hänelle perusteettomasti maksettua avustusta. Asetuksella säädetävän markkamäärän ylittävistä määristä voi vapautuksen myöntää työvoimaministeriö.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Asetus työvoiman liikkuvuuden edistämisestä

Työvoimaministerin esittelystä säädetään 2 päivänä kesäkuuta 1959 annetun työnvälityslain 3 a §:n nojalla, sellaisena kuin se on   päivänä   kuuta 1958 annetussa laissa:

1 §

Työvoiman tarkoituksenmukaisen työhön-sijoittumisen edistämiseksi sekä työvoiman kysynnän ja tarjonnan tasapainottamiseksi työhön toiselle paikkakunnalle muuttavalle voidaan myöntää avustusta asuin- tai työpaikkakunnan vaihdosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi siten kuin tässä asetuksessa säädetään.

Työhön rinnastettavana pidetään osallistumista työllisyyskoulutukseen.

2 §

Avustusta voidaan suorittaa henkilölle, joka on työtön tai paikallisen työvoimatoimiston arvion mukaan välittömästi joutuu työttömäksi ja joka on halukas työvoimatoimiston välityksellä muuttamaan tai siirtymään väliaikaisesti työhön asuinpaikkakuntansa ulkopuolelle sellaiselle paikkakunnalle, jolla tämän ammattitaidon omaavaa työvoimaa ei ole saatavissa.

Avustusta voidaan suorittaa myös sellaisessa työssä olevalle ammattitaitoiselle työnhakijalle, joka työvoimaviranomaisen välityksellä siirtyy ammattitaitoa vaativaan tehtävään kehitysalueella olevalle paikkakunnalle, jolla tämän ammattitaidon omaavaa työvoimaa ei ole saatavilla.

Suomen kansalaiselle tai entiselle Suomen kansalaiselle, joka ilmoittautuu työnhakijaksi ja palaa ulkomailta Suomeen, voidaan myöntää avustusta hänen saatuaan työpaikan tai työllistyttyään yrittäjänä riippumatta hänen asuinpaikkakuntansa työllisyystilanteesta. Muulle Suomen kansalaisuutta vaille olevalle henkilölle voidaan avustusta myöntää siten kuin siitä työvoimaministeriön päätöksellä erikseen määrätään.

3 §

Avustuksena voidaan myöntää:

- 1) matkakustannusten korvausta;
- 2) muuttokustannusten korvausta; sekä
- 3) alkuavustusta.

4 §

Matkakustannuksina korvataan työnhakijalle kulut, jotka aiheutuvat:

- 1) matkasta paikkakunnalle, jossa työvoimatoimiston osoittama pysyvä tai tilapäinen työ on;
- 2) matkasta 1 kohdassa tarkoitettulta paikkakunnalta takaisin asuinpaikkakunnalle edellyttäen, ettei työsuhdetta työnhakijasta riippumattomasta syystä toiselle paikkakunnalle ole syntynyt tai että se hänestä riippumattomasta syystä on lakannut tai työnteko keskeytynyt ennen kun 6 kuukautta työsuhteen alkamisesta on kulunut;
- 3) työsopimuksesta neuvottelemiseksi suoritettavasta edestakaisesta matkasta paikkakunnalle, jossa työvoimatoimiston osoittama vähintään 6 kuukautta kestävä työ on; sekä
- 4) enintään 6 kuukautta kestäväksi sovittujen työsopimusten kestäessä työpaikkakunnalta asuinpaikkakunnalle ja takaisin joka toinen viikko suoritettavista matkoista.

5 §

Työnhakijan tehdessä 4 §:ssä tarkoitettun matkan hänelle voidaan suorittaa voimassaolevan valtion virkamiesten matkustussäännön 2 matkaluokan mukaista matkakustannusten korvausta. Työsuhteen kestäessä tehdyistä matkoista voidaan suorittaa vain matkustamiskustannusten korvausta.

6 §

Matkakustannusten korvausta voidaan myöntää myös työnhakijan aviopuolison, lasten ja alaikäisen työnhakijan holhoojan matkoista, jotka liittyvät työnhakijan 4 §:ssä mainittuihin muihin kuin 4 kohdan mukaisiin matkoihin.

Milloin Ruotsissa oleva työtön tai välittömän työttömyysuhan alainen työnhakija tekee tutustumismatkan Ruotsin työvoimaviranomaisen osoituksesta Suomessa olevaan työtilaisuuteen, hänelle ja hänen aviopuolisolle voidaan suoritaa voimassaolevan valtion virkamiesten matkustussäännön mukaista matkakustannusten korvausta.

7 §

Työnhakijalle, joka solmii vähintään 6 kuukautta kestävästä työsopimuksen tai osallistuu työllisyyskoulutukseen, jota kurssin jälkeen välittömästi seuraa työhönsijoitus samalla paikkakunnalla tai sen läheisyydessä, voidaan myöntää asuinirtaimiston muutosta työpaikkakunnalle aiheutuneiden menojen korvaamiseksi muuttokustannusten korvausta. Muuttokustannukset korvataan sen kuljetustavan mukaan, joka olosuhteet ja tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat huomioon ottaen on valtiolle edullisin.

8 §

Alkuavustusta voidaan myöntää työnhakijalle, joka on muuttanut toiselle paikkakunnalle ja aloittanut siellä työvoimatoimiston

osoittaman vähintään 6 kuukautta kestävästä työstä, jos hän ei saa työsopimuksen perusteella päivärahaa työnantajalta. Alkuavustuksen suuruus on enintään markkaa.

9 §

Edellä 3 §:ssä tarkoitettua avustuksen myöntää hakemuksesta työvoimatoimisto, jonka toimialueella avustusta hakeva on työnhakijana. Ellei erityisiä syitä ole, on avustusta haettava ennen kuin työnhakijan työsuhde alkaa toisella paikkakunnalla.

10 §

Tässä asetuksessa mainitut avustukset maksaa työvoimapiirin toimisto.

11 §

Työvoimapiirin toimisto voi myöntää työnvälityslain 16 b §:n 3 momentissa tarkoitettua maksuvapautuksen silloin, kun perusteetta suoritettu avustus ei ylitä tuhatta markkaa.

12 §

Tarkemmat määräykset tämän asetuksen soveltamisesta antaa työvoimaministeriö.

13 §

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 198. Sillä kumotaan työvoiman liikkuvuuden edistämisestä 23 päivänä joulukuuta 1971 annettu asetus (949/71).

